

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för

Nyckelby 5:9 m fl (Norrstens verksamhetsområde etapp 2),
Motala kommun, Östergötlands län

Ärendenummer: SB-2022-11

Datum för upprättande: 2022-09-30

Datum för senaste revidering: 2022-10-04

Denna handling har utarbetats av samhällsbyggnadsförvaltningens plan- och byggenhet genom:

Marie Nyström
Planarkitekt

Ulrika Åberg
Plankonsult, Structor Miljöteknik AB

Beslut:

SBN beslut, samråd

2021-10-19

SBN beslut, granskning

SBN beslut, antagande

Laga kraft

Samrådstid: **2022 oktober 24 - 2022 november 21**

Granskningstid:

Ev. synpunkter ska sändas till plan- och byggenheten senast den **21 november 2022** via post eller e-post.

Postadress:

Motala kommun

Samhällsbyggnadsförvaltningen/Plan- och byggenheten

591 86 Motala

E-post:

samhallsbyggnad@motala.se

Planförslaget, miljöbedömningen samt utredningar går att ta del av i kommunhusets foajé, Drottninggatan 2, Motala under kontorstid samt på huvudbiblioteket i Folkets Hus, Repslagaregatan 1, Motala under bibliotekets öppettider. Förslaget finns även på kommunens hemsida, under motala.se/planer

Version 5 - 2018-09-27

Detta dokument och tillika verktyg innehåller sju checklistor för att underlätta undersökningen om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan och är framtaget av Ekerö kommun (projektledare) tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner under år 2015. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens. Verktyget är anpassat för att kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra. Under 2018 pågick en revidering av verktyget för att förenkla hantering, samt anpassa till ny lagstiftning som gällde från och med 1 januari 2018.

Innehåll

Inledning.....	4
Planens syfte och huvuddrag	4
Sammanvägd bedömning.....	4
Hantering.....	5
Särskilda bestämmelser.....	6
Kulturvärden	7
Planens påverkan.....	8
Bedömning av påverkan	8
Naturvärden.....	9
Planens påverkan.....	10
Bedömning av påverkan	10
Sociala värden	12
Planens påverkan.....	13
Bedömning av påverkan	13
Materiella värden	14
Planens påverkan.....	15
Bedömning av påverkan	16
Risker för människors hälsa eller för miljön	17
Planens påverkan.....	18
Bedömning av påverkan	18
Sammanvägd bedömning.....	20
Särskilda bestämmelser.....	20
Betydande miljöpåverkan.....	20
Påverkans totaleffekt	20
Motiverat ställningstagande.....	21
Medverkande tjänstemän.....	21

Inledning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts.

Den första checklistan behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden, naturvärden, sociala värden, materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli. För att öka läsvänligheten tas de värden och risker som bedömts att inte beröra detaljplanen bort. Samtliga värden och risker som kan beskriva en miljöaspekt finns istället listade i bilaga 1.

I den sista checklistan, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för verksamhetsmark för industriändamål. Planarbetet syftar till att utveckla och utvidga Norrstens verksamhetsområde för utrymmeskrävande och transportintensiva verksamheter.

Planförslaget möjliggör i huvudsak för industriändamål med tillhörande infrastruktur. Planförslaget säkerställer skyddsavstånd till omkringliggande väg och järnväg samt möjliggör dagvattenhantering och hantering av översvämningrisk genom planläggning av naturmark. Planområdet omfattar etapp 2 och 3 i det planprogram som tagits fram för Norrstens industriområde.

Vid planens utformning har hänsyn tagits till rådande förhållanden på platsen, såsom omkringliggande verksamheter, landskapsbild och naturvärden samt platsens läge längs med riksväg 50 och järnvägen. Tillkommande bebyggelse ska inte skapa en "baksida" mot väg 50 och regleras därför genom användnings- och utformningsbestämmelser.

Planprogram finns.

Sammanvägd bedömning

Slutsatsen av undersökningen är att detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planområdet har goda förutsättningar för att anpassas och regleras för att minimera den negativa miljöpåverkan. Genom hänsynstagande till strandskyddet och säkerställande av system för omhändertagande av spill- och dagvatten från området påverkas Hamrabäcken och Vättern i mycket liten omfattning av planen.

Den jordbruksmark som tas i anspråk är avgränsad av omkringliggande väg och järnväg och befintligt industriområde i norr. Genom ianspråktagande av jordbruksmarken på denna plats kan opåverkad jordbruksmark i andra områden bevaras.

Risker för människors hälsa eller på miljön kan minimeras genom reglering av planen och genom efterföljande tillstånd av verksamheter inom planområdet. Inga bostäder är belägna inom planområdet, och endast ett fåtal finns i områdets närhet.

Hantering

Om bedömningen är att genomförandet av en detaljplan inte medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med [6 kap. 6 § 2 MB](#). Om en strategisk miljöbedömning ska göras, ska kommunen samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningssamråd) i enlighet med [6 kap. 9 § MB](#).

Under samrådstiden för detaljplanen för Nyckelby 5:9 m fl (Norrstens verksamhetsområde etapp 2) bereds Länsstyrelsen Östergötland tillfälle att lämna synpunkter på den preliminära bedömningen om betydande miljöpåverkan.

Särskilda bestämmelser

4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med standardförfarande behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		Nej
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		Nej
Motivering			
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		Nej
Motivering			
2 § miljöbedömningsförordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		Nej
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		Nej
Motivering			

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Biologiskt kulturarv ([Information](#))
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	Norrsten ligger i det jordbrukslandskap som karaktäriserar den södra delen av kommunen. Från Norrsten framträder höjdryggen vid Hilltorp/Södra Freberga och Djurkällaplatån i ett öppet landskap som annars delas upp av mindre skogsbeklädda kullar. Aktuellt planområde är i området mellan riksväg 50 och järnvägen som passerar området. Planområdet är även en fortsatt etapputbyggnad av befintligt industriområde.
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML (SFS 2013:558; BeBR; Förteckning; Vägledning)
- Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML (BeBR; Vägledning)
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML (Fornsök; Vägledning; Lista med lämningstyper)
- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; [Information](#); [Riktlinjer naturvårdsverket](#); [Skyddad natur](#))
- Landskapsbildskyddsområde ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB ([Skyddad natur](#))
- Världsarv ([Information](#))

Beskrivning	Arkeologiska utredningar, med anknytning till ny dragning av riksväg 50 söderut från Motala, har gjorts i flera steg. Riksantikvarieämbetet, UV Öst, utförde en särskild arkeologisk undersökning inom RAÄ 259 i Västra Stenby socken under 2010. Vid undersökningen framkom en tidig neolitisk boplat.
--------------------	--

	<p>Inom planområdet finns, förutom ovannämnda boplatser, ytterligare en lämning registrerad. Lämningen är registrerad som en plats för hus. På 1769–70 års karta finns här en oförklarad hussymbol. Inga lämningar synliga.</p> <p>Motala kommun avvaktar svar från Länsstyrelsen avseende bedömning av behov av arkeologisk utredning i samband med nu aktuell detaljplan.</p>
<h2>Planens påverkan</h2>	
<p>Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.</p>	
<p>Beskrivning</p>	<p>Detaljplanen påverkar landskapsbilden då delar av jordbrukslandskapet tas i anspråk. Detaljplanen omfattar mark där boplatser har framkommit vid tidigare utgrävningar.</p>
<h2>Bedömning av påverkan</h2>	
<p>Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?</p>	<p>Ja</p>
<p>Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?</p>	<p>Nej</p>
<p>Motivering</p>	<p>Planområdets läge mellan riksvägen och järnvägen, och i direkt anslutning till befintligt industriområde gör att planen inte bidrar till fragmentering av jordbrukslandskapet på ett sätt som medför en betydande påverkan på landskapsbilden. Planen reglerar bebyggelsen för att samspela med närliggande bebyggelse och inte utgöra ett avvikande inslag i området.</p> <p>Motala kommun avvaktar svar från Länsstyrelsen avseende bedömning av behov av arkeologisk utredning i samband med nu aktuell detaljplan. Erforderliga undersökningar och åtgärder kommer att genomföras.</p>

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet ([Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1; Arter & naturtyper i habitatdirektivet; Skyddad natur](#))
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde ([Skogens pärlor; Skyddad natur](#))
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan ([Skyddad natur](#))
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen ([Skyddad natur](#))
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag ([Information: Skyddad natur](#))
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas](#))
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#)) Nyckelbegrepp samt [fortplantnings- vilo- och övervintringsområden](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter ([ArtDatabanken](#))
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; [Skyddad natur](#))
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; [Skyddad natur](#))
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; [Skyddad natur](#))
- Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; [Skyddad natur](#))
- Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB ([Förteckning över områden; Skyddad natur](#))
- Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i [Skyddad natur](#))
- Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i [SFS 1998:1252 bilaga 1](#))
- Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB ([Skyddad natur](#))
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; [Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur](#))

☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan) ☐ Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information) ☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur) ☐ Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen (Information; RAMSAR-områden i Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt OSPAR (Information; Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt HELCOM (Information; BSPA-områden i Skyddad natur)			
Beskrivning	<p>Hamrabäcken omfattas av generellt strandskydd om 100 meter. Planområdet är i de södra delarna inte avskilt från vattendraget av vägar eller annan exploatering. Området är dock i sin helhet avskilt från omgivningen av barriärskapande infrastruktur som gör att områdets tillgänglighet är starkt begränsat.</p> <p>Inom fastighet s:4, som sträcker sig i väst-östlig riktning i de norra delarna av planområdet bedöms det kunna finnas ett dike. Diket kan omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap miljöbalken. Med öppet dike menas ett öppet, i huvudsak anlagt dike för dränering av åkermark. Diket ska vara vattenförande någon del av året. Det är först vid dispensansökan som länsstyrelsen gör bedömningen om den biotop som en dispensansökan avser omfattas av biotopskyddsbestämmelserna.</p> <p>Diket är inte närmare undersökt och det är inte klargjort om det är vattenförande.</p>		
Planens påverkan			
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.			
Beskrivning	<p>Planen anpassas till strandskyddet genom att delar av strandskyddsområdena planläggs som naturmark. Strandskyddet upphävs inom kvartersmark. En fri passage på 25 meter längs med bäcken säkerställs genom att planläggas som naturmark.</p> <p>Detaljplanens utformning förutsätter att diket, inom fastighet s:4, fylls igen och därmed upphör som biotop, om det klassas som ett dike som omfattas av det generella biotopskyddet.</p>		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?		Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?			Nej
Motivering	<p>Skäl för upphävandet av strandskydd i enlighet med 7 kap. 18c § miljöbalken:</p> <p>- Området tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.</p>		

Norrsten är av strategisk betydelse för den västra delen av östgötaregionen och är av central betydelse för kommunens möjlighet att tillgodose behovet av mark för industri och verksamheter, vilket är ett angeläget allmänt intresse. Detaljplanen ger långsiktiga fördelar för samhället genom att möjliggöra verksamhetsmark inom ett område som har god tillgänglighet till övergripande transportnät och är avskild från tät bostadsbebyggelse. Vid ett planläggande av området bör marken nyttjas effektivt, vilket innebär att ett visst intrång i strandskyddet bedöms som motiverat.

Om ett biotopskyddsområde för en generellt skyddad biotop ska ligga i jordbruksmark inte kan undantas från ett planområde kan det innebära att skyddet för biotopen upphör. Om en sådan biotop kommer att omges helt av bebyggelsemark istället för jordbruksmark gäller inte biotopskyddsbestämmelserna för biotopen längre.

Fortsatt resonemang om dispens från det generella biotopskyddet, alternativt att biotopen genom antagen detaljplan upphör som biotop, kommer att föras efter samrådet.

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utvistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utvistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	Planområdet innefattar inga sociala värden. Området är beläget i direkt anslutning till riksväg 50, järnvägen samt befintligt industriområde.
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturresevat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)
- Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)

Beskrivning	Planområdets berörs av <i>Riksintresse för turism och rörligt friluftsliv – Vättern med öar och strandområden</i> (MB 4 kap. 2 §)
--------------------	---

Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.		
Beskrivning	Planområdet omfattar åkermark, som inte bedöms användas för turism eller rörligt friluftsliv. Planområdet avgränsas av riksväg 50 samt av järnvägen, vilket gör området otillgängligt för turismens och friluftslivets intressen i området kring Vättern med öar och strandområden.	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Motivering	Planen bedöms inte påverka sociala värden.	

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattentillgångar)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattentillgångar)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning

Planförslaget innebär ianspråktagande av högkvalitativ jordbruksmark.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)

☒ Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)	
Beskrivning	<p>Hamrabäcken omfattas av Vätterns vattenskyddsområde. Skyddsområdet utgörs av en 50 meters zon på vardera sidan om Bäckan.</p> <p>Planområdet berörs av</p> <p><i>Riksintresse för kommunikation – järnväg (MB 3 kap. 8 §)</i></p> <p><i>Riksintresse för kommunikation – riksväg 50 (MB 3 kap. 8 §)</i></p> <p><i>Riksintresse för kommunikation – influensområde för Linköping flygplats (MB 3 kap. 8 §).</i></p> <p><i>Riksintresse för totalförsvaret – stoppområde för höga objekt, Malmens flygflottiljflygplats (MB 3 kap. 9 §)</i></p> <p><i>Riksintresse för totalförsvaret – influensområde för luftrum, Malmens flygflottiljflygplats (MB 3 kap. 9 §)</i></p> <p><i>Riksintresse för totalförsvaret – influensområde för luftrum, Karlsborgs övningsflygplats (MB 3 kap. 9 §)</i></p>
<h2>Planens påverkan</h2>	
<p>Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.</p>	
Beskrivning	<p>Planförslaget innebär ianspråktagande av högkvalitativ jordbruksmark och möjliggör omställning till mark för industriändamål.</p> <p>Planområdet berörs av Hamrabäcken som omfattas av Vätterns vattenskyddsområde. De delar av vattenskyddsområdet som ingår i planområdet planläggs delvis som naturmark och delvis som industrimark.</p> <p>Planområdet avgränsas i väster av järnvägen. Planen anpassas för att inte påverka riksintresset negativt. De riktlinjer som finns gällande avstånd mellan järnväg och bebyggelse ska beaktas i planläggningen.</p> <p>Planområdet avgränsas i öster av riksväg 50. Planen anpassas för att inte påverka riksintresset negativt. Riktlinjer gällande avstånd mellan väg och bebyggelse beaktas i planläggningen.</p> <p>Planområdet befinner sig inom influensområde för Linköping flygplats samt inom influensområde för totalförsvaret; influensområde för luftrum samt stoppområde för höga objekt för Malmens flygflottiljflygplats samt Karlsborgs övningsflygplats. Höga objekt kan påverka flygsäkerhet och tillgänglighet kring flygplatser men även påverka navigationsanläggningar för luftfarten i områden långt från flygplatsen. Som högt objekt räknas föremål som är 20 meter eller högre.</p> <p>Detaljplanen möjliggör inte för objekt som är 20 meter eller högre.</p>

Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?		Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
Motivering	<p>Norrsten är ett befintligt verksamhetsområde i närhet till Motala tätort, med en sådan lokalisering att det finns goda förutsättningar för att inte vara störande för boende. Området har en utbyggd infrastruktur och har under en lång tid varit avsett att byggas ut i etapper för att utgöra ett samlat verksamhetsområde. Redan i översiktsplanen för Motala kommun, ÖP 06, redovisas Norrsten som ett alternativ för lokalisering av utrymmeskrävande och transportintensiva verksamheter i. Ett område med god tillgänglighet till övergripande transportnät, avskildhet från tät bostadsbebyggelse samt lämplighet för störande verksamheter efterfrågades, och flera alternativ övervägdes. 2010 beslutades att prioritera en planläggning av en utökning av Norrsten.</p> <p>Norrsten valdes med anledning av läget i anslutning till nya riksväg 50, markägoförhållandena samt möjligheterna att anlägga en kombiterminal i området. En inriktning med utveckling av centrala befintliga verksamhetsområden för utrymmeskrävande och transportintensiva verksamheter har valts bort. Då dessa områden ligger innesluta i befintlig stadsstruktur. En sådan inriktning bedöms innebära betydande omgivningspåverkan på flera bostadsområden.</p> <p>Översiktsplanen följdes senare upp med ett planprogram (antaget 2013).</p> <p>Bedömning är att det är bättre att ianspråkta den redan påverkade jordbruksmarken i Norrsten i stället för att exploatera opåverkad jordbruksmark i andra områden i närheten av Motala stad.</p> <p>Arealen jordbruksmark är relativt liten sett till den totala arealen jordbruksmark i kommunen, och är väl avgränsad mot omkringliggande jordbruksmarker, som därför inte kommer påverkas negativt av exploatering av planområdet.</p> <p>Vid utbyggd av den första etappen av Norrstens industriområdet har områdets spill- och dagvattenhantering utformats med hänsyn till vattenskyddsområdets föreskrifter. Detta ska göras även för nu aktuellt planområde. Vattenskyddsföreskrifterna bedömas kunna följas även inom industrimarken.</p> <p>Planen anpassas för att inte ge negativ påverkan på riksintressen för kommunikation.</p>	

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Verksamheter eller störningar som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmefall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. lokalklimat, skuggning)

Beskrivning

I arbetet med planprogrammet för Norrsten, utförde Tyréns en Gatu- och VA-utredning på uppdrag av Motala kommun. Utredningen pekar på att delar av området är känsliga för översvämning. För att närmare beskriva risken utfördes även en hydrologisk studie och översvämningsanalys.

Syftet med översvämningsanalysen var att studera risken för översvämning i exploateringsområdet Norrsten. Utifrån analysen gjordes bedömning av ändrad höjdsättning för berörda markområden samt förslag på nödvändiga åtgärder avseende ledningar, trummor och diken för att säkerställa området mot marköversvämning upp till 100-årsregn.

Ingen ras- och skredrisk bedöms förekomma inom planområdet.

Riksväg 50 och järnvägen Mjölby – Hallsberg är prioriterade leder för farligt gods.

En bostad finns i anslutning till planområdet. Eventuella störningar, i första hand bullerstörningar, kan medföra hälsokonsekvenser för de boende.

Redogör för de miljökvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljökvalitetsnormer för utomhusluft ([SFS 2010:477; Information; Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram; Överskridanden av miljökvalitetsnormerna 2014](#))
- Miljökvalitetsnorm för omgivningsbuller ([SFS 2004:675; Åtgärdsprogram för omgivningsbuller; Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller](#))
- Miljökvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten ([SFS 2004:660; VISS, se statusklassning](#))
- Miljökvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten ([SFS 2004:660; VISS, se statusklassning](#))
- Miljökvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten ([SFS 2004:660; VISS, se statusklassning](#))

- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö (SFS 2010:1341; HVMFS 2012:18; HVMFS 2012:18; statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)

Beskrivning

Enligt de mätningar som utförts i Motala kommun under 2019 har Motala en bra luftkvalitet som med god marginal klarar miljö kvalitetsnormen (MKN).

Hamrabäcken är recipient för dagvatten från planområdet. Vattendraget är inte tillräckligt stort för att omfattas av miljö kvalitetsnormer. Hamrabäcken har dock en kort rinnsträcka, cirka 1 kilometer, ner till Vättern som omfattas av vattenkvalitetsnormer. Den ekologiska statusen är god men den kemiska statusen uppnår ej god.

Planen berör en grundvattenförekomst, SE648851-146082 (Motala – Klockrike). Både den ekologiska och kemiska statusen är god.

Planen berör en grundvattenförekomst, SE648851-146082 (Motala – Klockrike). Både den ekologiska och kemiska statusen är god. Planförslaget innebär ingen ytterligare avvattning utöver det som sker via befintligt markavvattningsföretag.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.

Beskrivning

Om dagvattensystemet och höjdsättningen av gator och kvartersmark inte utförs med hänsyn till risken för översvämning, finns en risk för stora skador på miljö och egendom.

Genom detaljplanen ökar antalet människor som rör sig i närheten av leder för farligt gods.

Eventuella störningar, i första hand bullerstörningar, kan medföra hälsokonsekvenser för de boende.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?

Ja

Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?

Nej

<p>Motivering</p>	<p>Ett genomförande av detaljplanen innebär en ökning av utsläpp till luften genom ökade transporter till Norrstensområdet, samt möjligen utsläpp från verksamheter i området. Områdets omfattning gör dock att utsläppen är begränsade och inte bedöms utgöra en risk för att miljökvalitetsnormen för luft överskrids.</p> <p>Planförslaget har utformats och dimensionerats för att klara kraftig nederbörd med återkomsttid på 100 år utan att översvämmas. Områdets dagvattensystem föreslås utformas med bland annat katastrofskydd som kan förhindra eller fördröja spridningen av eventuella föroreningsutsläpp. Bedömningen är att de åtgärder som föreslås i detaljplanen innebär ett gott skydd mot påverkan på Vätterns vattenkvalité och naturvärden, riksintresset för vattenförsörjning och dess influensområde. Vid ett eventuellt föroreningsutsläpp är bedömningen att påverkan i huvudsak kommer att ske på Hamrabäcken.</p> <p>Vätterns storlek, volym och effektiva omblandning medför att utspädningen är mycket stor. Ett mycket stort och långvarigt utsläpp från Norrsten bedöms krävas för att kunna påverka Vätterns värden. Ett sådant utsläpp bedöms inte sannolikt.</p> <p>Detaljplanen reglerar säkerhetsavstånd till väg och järnväg som utgör leder för farligt gods, område där utevistelse ej får förekomma samt reglering gällande ventilationssystem samt friskluftsintag. Genom ovanstående regleringar bedöms konsekvenserna för människors hälsa och säkerhet som minimerade.</p> <p>Omgivningsbuller från omkringliggande bullerkällor bedöms inte medföra skadliga effekter på människors hälsa inom planområdet. Verksamheter som möjliggörs inom detaljplanen bedöms inte heller utgöra risk för bullerstörningar som medför skadliga effekter på människors hälsa i omkringliggande områden, då området är omgivet av trafikanläggningar, industriverksamhet samt åkermark.</p> <p>En bostad finns i anslutning till planområdet. Eventuella störningar, i första hand bullerstörningar, kan medföra hälsokonsekvenser för de boende.</p> <p>Bostaden bedöms inte med hänsyn till områdets planerade utveckling utgöra en god boendemiljö. Bostaden bör på sikt avvecklas eller omvandlas till tillsyns-, övernattnings- eller vaktmästarbostad som krävs för omgivande verksamhets drift och som är förenligt med markanvändningen industri.</p> <p>Trots bedömningen om att bostaden inte utgör en god boendemiljö ska detaljplanen ta hänsyn till riskerna för buller. Planförslaget innebär att nya verksamheter kan lokaliseras i närhet till bostaden. Beroende på utveckling innebär det att bostaden kan komma att utsättas för störningar i form av omgivningsbuller från verksamheterna och tillkommande transporter.</p> <p>Med hänsyn till områdets karaktär kring bostaden, bedöms inte ett genomförande av nu aktuell detaljplan innebära oacceptabel påverkan på boendemiljön. Viss risk för överskrivande av riktvärden för buller finns, men bör kunna motverkas genom anpassning av verksamheter och på sikt avveckling av bostaden inom Norrstens verksamhetsområde.</p>
--------------------------	--

Sammanvägd bedömning

Särskilda bestämmelser

Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		Nej

Betydande miljöpåverkan

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej

Bedömning	Planen antas inte medföra betydande miljöpåverkan eller risk för människors hälsa eller för miljön. Planen regleras och anpassas för att minimera negativ miljöpåverkan.
------------------	---

Påverkans totaleffekt

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	

Bedömning	Planen kan antas medföra viss påverkan på ett flertal av ovanstående värden. Påverkan på kulturvärden utreds vid behov genom arkeologisk utredning, efter samråd med Länsstyrelsen. Påverkan på naturvärden är kopplat till Hamrabäcken som delvis berör planområdet genom vattenskyddsområde och strandskydd. Påverkan minimeras genom att plangenomförandet tar hänsyn till föreskrifterna för vattenskyddsområdet och att dispens söks för de intrång i strandskyddet som krävs för ett genomförande av planen. Planområdet omfattar även ett dike som bedöms kunna omfattas av det generella biotopskyddet. Dispens för detta kommer sökas om kommunen bedömer att en sådan prövning behöver göras.
------------------	---

Planområdet avgränsas av riksväg 50 samt av järnvägen, vilket gör området otillgängligt för turismens och friluftslivets intressen i området kring Vättern med öar och strandområden.

Planen tar jordbruksmark i anspråk, vilket påverkar materiella värden. Området är dock redan uppsplittrat av infrastruktur och tillkomsten av flera anläggningar kan inte uteslutas som kommer att splittra markerna ytterligare. Bedömning är att det är bättre att ianspråkta den redan påverkade jordbruksmarken i Norrsten i stället för att exploatera opåverkad jordbruksmark i andra områden i närheten av Motala stad.

Planen anpassas för att inte ge negativ påverkan på riksintressen för kommunikation.

Planläggning för industrimark medför risk för påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön. Riskerna minimeras genom reglering i planen avseende avstånd till stråk för farligt gods. Verksamheter som etableras i området ansvarar även för att söka de tillstånd som krävs. Verksamheter som ej är tillståndspliktiga bedöms inte utgöra betydande risk för människors hälsa eller för miljön.

Motiverat ställningstagande

Slutsatsen av undersökningen är att detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planområdet har goda förutsättningar för att anpassas och regleras för att minimera den negativa miljöpåverkan. Genom hänsynstagande till strandskyddet och säkerställande av system för omhändertagande av spill- och dagvatten från området påverkas Hamrabäcken och Vättern i mycket liten omfattning av planen.

Den jordbruksmark som tas i anspråk är avgränsad av omkringliggande väg och järnväg och befintligt industriområde i norr. Genom ianspråktagande av jordbruksmarken på denna plats kan opåverkad jordbruksmark i andra områden bevaras.

Risker för människors hälsa eller på miljön kan minimeras genom reglering av planen och genom efterföljande tillstånd av verksamheter inom planområdet. Inga bostäder är belägna inom planområdet, och endast ett fåtal finns i områdets närhet.

Medverkande tjänstemän

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har upprättats av Samhällsbyggnadsförvaltningen, Motala kommun genom Marie Nyström, planarkitekt och Ulrika Åberg, plankonsult på Structor Miljöteknik AB i samråd med Heléne Meisinger, miljö- och hälsoskyddsinspektör samt övriga berörda tjänstemän inom kommunen.

Marie Nyström
Planarkitekt

Ulrika Åberg
Plankonsult